

nimim. —x—:n vastalauseeseen ja toivotan kaikki "lyhyt-aaltolaivat" tervetulleeksi 36 metrin nurkille. OHM:llä on jo muutamia hyviä 36 metrin asiakkaita OH-laivoissa, jotka kaikki mahdollisin ja mahdollittomin radiosanomin pönkittävät OHM:ää, antaakseen sille siten kuuntelu-vaivannäöstään jonkinlaisen lohdutuksen. Kipinä ei luultavasti kuulu siihen joukkoon?

Työskentelyaika 06.30 on nyt lakkautettu sopimattomana tällaiseen työskentelyyn ja sen tilalle koetetaan saada jokin sopivampi aika. On nim. myöskin huomioonotettava, että lyhyet aallot, t.s. työskentely niillä ottaa paljon aikaa, eikä OHD:tä voi jättää.

Muuten Europan vesiltä on paras käyttää 90 m., jolla OHN päivystää joka tunnin alussa 07.—19.00 ja yöaikaan 22.00, 24.00, 02.00, 04.00 ja 06.00 gmt. 10 min. joka tunnin alussa. OHN voi vastata myöskin sähkötyksellä 154 m. aallolla. OHDV esim. käyttää 90 m. Europan joka sopukasta. Hyvin menee ja QTC:tä tippuu. Yrittäkääpäs toisetkin. Mitä useampia OH-asemia tulee lyhyille aalloille, sitä suurempi on mahdollisuus saada enemmän aikaa OHM:ssäkin niitä varten.

K. I.

Luettelo

tarveaineista, jotka tulee olla radiolennätinlaitteilla varustetuilla suomalaisilla laiva-asemilla.

- antennilankaa
- eristimiä 2 ketjua
- kello, jossa on myös sekuntiviisari
- vastaanottimia varten varaputket 100 %
- lähetintä varten varaputki tai kipinävälejä riippuen
- lähettimen laadusta
- volttimittari
- kovaääninen ja kuulokkeet
- latauslamppu, jos tällaisia käytetään
- johtotarpeita
- varokkeita 200 %
- varavalaistuslamppu
- happomittari
- vaseliinia ja öljyä
- tislattua vettä ja happoa
- työkaluja:
- jakoavain
- ruuvimeisseli, suuri ja pieni
- viila
- linjapihdit
- pihdit
- puukko
- vasara
- juotoskolvi
- juottolamppu
- puhdistuspensseli
- tinaa ja pastaa
- eristysnauhaa
- tarpeelliset kaavakkeet ja julkaisut.

Luettelo

tarveaineista, jotka tulee olla radiopuhelimella varustetuilla suomalaisilla laiva-asemilla.

- antennilankaa
- eristimiä 2 ketjua
- volttimittari
- happomittari
- varokkeita 200 %
- varaputket vastaanottoimeen
- tislattua vettä
- puhelukaavakkeita
- radiopuhelinasemien luettelo
- työkaluja:
- radiopihdit
- ottimet
- ruuvimeisseli, 3 terää.

— Sattuneesta syystä varoitetaan laiva-asemia asettumasta radioyhteyteen mantereen kanssa muiden kuin yksinomaan yleiselle liikenteelle avoinna olevien maa-asemien välityksellä.

Laivojen radioasemien hoitajille.

Sattuneesta syystä pyydän kiinnittää radiolennätin- ja radiopuhelinasemien hoitajien huomiota seuraaviin määräyksiin:

Kansainvälisen Pikatiedotussopimuksen Yleinen Radio-Ohjesääntö.

12 artikla.

Asemien tarkastus.

1 §. 1) Niiden maiden asianomaiset hallitukset tai hallinnot, jossa liikkuva asema käy, voivat vaatia lupakirjan näyttämistä. Liikkuvan aseman radiovirkailijan tai asemasta vastuussa olevan henkilön tulee suostua tähän vaatimukseen. Lupakirja on säilytettävä siten, että se viipymättä voidaan esittää. Kuitenkaan ei lupakirjaa tarvitse näyttää, jos asemalla on siitä pysyvästi kiinnitetty jäljennös, jonka on oikeaksi todistanut lupakirjan antanut viranomaisen.

2) Ellei lupakirjaa voida näyttää, tai jos ilmeisiä puutteellisuuksia on havaittu, hallitukset tai hallinnot voivat suorittaa radiolaitteiden tarkastuksen vakuuttautukseen siitä, että ne täyttävät ohjesäännössä määrätty vaatimukset.

3) Sitäpaitsi tarkastajilla on oikeus vaatia radiovirkailijain todistuksen näyttämistä voimatta kuitenkaan pyytää näytettä radiovirkailijain ammattitaidosta.

2 §. 1) Kun hallitus tai hallinto on katsonut tarpeelliseksi ryhtyä edellä 1 §:ssä mainittuihin toimenpiteisiin, tai jos radiovirkailija ei ole voinut esittää todistusta, tulee sille hallitukselle tai hallinnolle, jonka alainen kyseessä oleva liikkuva asema on, heti tehdä tästä ilmoitus. Muutoin menettellään esiintyvissä tapauksissa 13 artiklan määräysten mukaisesti.

Kansainvälinen Sopimus Ihmishengen Turvaamisesta Merellä.

53 artikla.

Todistuskirjojen hyväksyminen.

Sopimushallituksen valtuuksin annetut todistuskirjat tulee toisten sopimushallitusten hyväksyä kaikkiin tämän sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin ja sanottujen hallitusten on pidettävä näin annettuja todistuskirjoja yhtä pätevänä kuin omia kotimaansa aluksille annettuja todistuskirjojansa.

54 artikla.

Valvonta.

Jokainen alus, jolla on 49 tai 50 artiklan perusteella annettu todistuskirja, on toisten sopimushallitusten satamissa ollessaan näiden hallitusten asianomaisten viranomaisten valvonnan alainen, mikäli valvonnalla tahdotaan tulla varmuuteen siitä, että aluksessa on pätevä todistuskirja ja että, jos niin vaaditaan, alus merikelpoisuutensa puolesta oleellisesti vastaa todistuskirjassa olevia tietoja, nimittäin että alus voi lähteä merelle saattamatta matkustajia ja miehistöä vaaraan.

Jos tällainen valvonta antaa aihetta jonkinlaiseen väliintuloon, pitää valvontaviranomaisen viipymättä antaa sen maan konsulille, jossa alus on rekisteröity, tieto kaikista niistä seikoista, joiden on katsottu tekevän väliintulo välttämättömäksi.

55 artikla.

Sopimuksen etuisuudet.

Tämän sopimuksen suomia etuisuuksia alkoon alukselle vaadittako, ellei sillä ole asianmukaista ja pätevää todistuskirjaa.

Kuten edellä olevista määräyksistä selviää, ei ulkomalaisella radiotarkastajalla ole oikeutta tarkastaa suomalaisen laivojen radiolaitteita, ellei siihen ole jotakin erikoista syytä. Tarkastuksen ulkomailla tulee rajoittua ainoastaan tarpeellisten todistusten tarkastukseen.

J. Rissanen.

— "Rigel" OHFX, jossa muutoin on jälleen suomalainen sähköttäjä, joutui yöllä 5. XI myrskyn kynsiin E. Itämerellä, jolloin laiva lähetti SOS-merkkejä. Koska tapaus epäilemättä kiinnostaa lukijoitamme, niinlausumme toivomuksemme, että mr. S. R. hyväntahtoisesti antaisi siitä pienen "meriselityksen".

Funkkerin mietteitä.

Terveiseni teille kaikille, rakkaat ammattiverini ja OH:n lukijat. Tällä hetkellä huhkimme pitkin Gent'in kanaalia, tuttu "oja" monelle Titarille. Lastaamme sen varrelta koksia vietäväksi Savon'iin, Italiaan.

Tarkoitukseni on ollut kirjoittaa matkamuistelmia lehtemme, mutta on päätös jäänyt täyttämättä. Se onkin, surulista kylläkin, niin perin luonteenomaista allekirjoittaneelle. Ja nyt, ensimmäisellä kerralla, "pumppaan" itsestäni ulos kaikkea muuta kuin — hm — ajanviettelukemista eli juttuja "matkani varsilta". En oikein tiedä, onko minulla täyttä oikeuttakaan puuttua tämänkaltaiseen aiheeseen? Olenhan vielä "young man", poloinen! — Asetan kuitenkin kaikki yhden kortin varaan ja aukaisen leukani. Samalla toivon, ettei minua vallon pahasti tuomittaisi. Enkä halua olla sanoissani viisaampi kuin mitä olen. Uskokaa se, arvoisat lukijani!

Jokainen suomalainen Funkkeri on kokenut tai tulee kokemaan ajan, lyhyemmän tai pitemmän, riippuen olosuhteista ja — hm — miehestä itsestään, jolloin aivot saavat työskennellä normaalista kovemmin ja hermot jännittyä tavallista tiukemmalle. Koko matoinen maailma tuntuu tuona aikana olevan täynnä käsittämättömiä asioita, jotka mielivät asettua eteen — voittamattomiksi esteiksi. Ja kaikki tuo hermostuttaa, hermostuttaa, her-mos-tut-taa! — Funkkeri parka!

Ei yksikään old man pysty kieltämään sitä, etteikö alkuaika eli ensimmäiset päivät ja viikot varsinaista Funkkerin uraa alettaessa, olisi olleet jännitystä täynnä jokaiselle heistä. Jännitys (hm, negatiivisuuntainen) on johtunut epävarmuudesta, joka taasen puolestaan rasittaa hermoja.

Onkin aivan mahdotonta, että aivan tuore (eli "färski") mies heti ensimmäisinä hetkinä pääsisi tilanteen ja itsensä herraksi. Hänellä on kylläkin kallossaan teoriaa, paljon, paljon teoriaa, mutta käytännön lahjoittamaa kokemusta ei pisaraakaan. Teoria ja käytäntö, koulu ja elämä. Niillä on tavaton ero.

Ja kulkaapas nyt, arv. lukijani: Monet teistä ehken ajattelevat, että tuo surkea alkuhankaluus johtuu yksinomaan miehen täydellisestä äkkinäisyydestä käytännön suhteen, että tuo alun hankala kausi kestää lyhyemmän tai pitemmän ajan pelkästään siitä riippuen, millainen hesseli tulokas tiedoiltaan ja järjeltään on eli lyhyesti — miehestä itsestään?

Asia ei kuitenkaan liene aivan noin, vaan: Alkuhankaluuksien suuruus riippuu myöskin tavattoman paljon siitä sähköttäjästä, joka on ollut edeltäjänä, s.o. hoitamassa asemaa ennen uuden miehen tuloa. — On kerrassaan asioita kovasti mullisteleva seikka, miten edellinen Titari on "leiviskänsä hoitanut" ja millaisessa kunnossa hän on laitteet jättänyt uutta miestä vastaanottamaan.

Insinööri Rissanen on puhellut kursseilla, ja julkisenkin sanan kautta tässä lehdessämme, arvokkaita asioita mieliinpantaviksemme. Hän on kehoittanut meitä Funkkereita jättämään "selvät paperit" jälkeemme, oivaltaen juuri sen seikan, että uuden sähköttäjän alkutyöskentelyä mainittuja neuvoja noudattaen voidaan jo edellisen miehen taholta järjestää huomattavasti yksinkertaisemmaksi ja siedettävämmäksi.

Sellaiset seikat kuin hytin ja laitteiden puhtaanpito, kalustoluettelon kirjoittaminen ja kytinkaavojen täydentäminen ovat juuri paikkaa jätettäessä erittäin tärkeitä asioita. Voisipa vielä kyhätä lyhyen selonteon aseman "psykologiasta", laitteiden mahdollisista "vinkeistä" ja kujeista (niitähän onkin usein, öhöm!) — Ja kun näin tehdään, on velvollisuus täytetty ja suoritettu young man'ille palvelus, jonka arvon vain hän itse parhaiten oivaltaa. Old man säilyy tulokkaan mielessä miellyttävänä persoonana, jonka tapaaminen joskus tulevaisuudessa tulee olemaan nautinto ja — kunnia.

Uskallanpa sanoa, että kauppalavastossamme löytyy aluksia, joita Titarit ovat pitäneet eräänlaisina "vankauspaikkoina". On viivytty "paatilla" lyhyt aika, parempaa odotellen. Hm, pojat! Eiköhän liene niitä kaikkein surkeimpia elämäkatsomuksia tuollainen "lykyn varroskelu kädet

ristissä!" Saattaa käydä vielä niinkin, että joudutaan ojasta allikkoon. Ja millainen "lahja" onkaan seuraajalla vastaanotettavanaan joutuessaan "pölyävän romuläjän" keskelle? Jokinen sähköttäjä voi parantaa asemansa tilaa huomattavasti, toimenpiteittensä ja henkilökohtaisen näpertelynsä kautta, jos hänellä on vähänkään harrastusta asiaan. On muistettava, oi jalot Funkkerit: Emme palvele yksinomaan omaa etuamme, vaan myöskin ammattikuntaamme, kauppalavastoamme ja — maataamme. Olkoon tunnushuutomme: "Enemmän kunnollisia asemia Suomen kauppalavastoon ja — epäitsekäs, kultainen veljeys kaikessa kaikkien Funkkerien kesken."

J o p - j o p !
Blui
s/s Uuras/ohgt.

PAKINAA.

Koska lehtemme viime numerossa oli uutinen amerikkalaisen "Morro Castlen" tuhosta, eikä noista uutisista selvinnyt miten laivan sähköttäjät loppujen lopuksi selviytyivät niistä omituisista syytöksistä, joita maailman lehdistö sensaationalkeina heistä — ja varsinkin mr Alagnasta — levitti, niin on mielestäni syytä vielä lyhyesti palata asiaan.

Heti tuon 140 ihmisuhria vaatineen merionnettomuuden jälkeen asetetun tutkimuskomissionin alettua työnsä, levitettiin lehdistössä uutista, jonka mukaan tutkimuksissa oli muka käynyt ilmi, että laivan toinen sähköttäjä Alagna oli se, joka erään aikaisemmin kesällä kärsimänsä vääryyden kostoksi oli todennäköisesti sytyttänyt laivan palamaan. Laivan radioaseman hoitajan Rogersin ja kolmannen sähköttäjän Mäen todistukset eivät muka olleet Alagnaa puhdistavia ja siksi pidätettiin viime mainittu, jotta hän ei voisi neuvotella toveriansa kanssa. Tällaisia olivat lyhyesti sanoen uutiset.

Amerikkalaisen radiosähköttäjäliton äänenkannattajassa ARTA:ssa on sittemmin ollut parissakin numerossa selostuksia, joista ilmenee aivan päinvastaista kuin mitä lehdistö levitti lukijoilleen. Tutkimuskomissioni sai nimittäin pian täysin selvitetyn sähköttäjää koskevan asian. Kaikkj kolme ovat syyttömiä. Perätöntä on myöskin se, että Alagna olisi ollut pidätettynä! Tästä ei kuitenkaan lehdistö ole suvainnut mainita riivilläkään, kuten oikeus ja kohtuus olisi vaatinut, enempää kuin luonnollisestikin sitä, että yksinomaan laivan sähköttäjien harkitsemiskykyä ja velvollisuudentuntoa on kiitettävä siitä, että onnettomuudesta sentään pelastui enemmän kuin puolet mukanaolleista. Kuten muistettaneen, ryhtyi nimittäin Rogers lähettämään avunpyyntöjä noin puolituntia tulipalon syttymisen jälkeen, hän teki sen omalla vastuullaan ja pysytteli sen jälkeen radiohytissä, siksi kunnes akkuna ja oviverhot olivat jo tulussa. Myös molemmat hänen apulaisensa pysyivät radion ääressä tahi sen läheisyydessä niin kauan kuin se oli mahdollista.

Saksalaisen "Seefahrt"-nimisen aikakauslehden marraskuun numeron mukaan on tutkimuskomissioni nyttemmin lopettanut tehtävänsä ja päättynyt lausuntaan, jossa se ehdottaa nostettavaksi syytteen laivan v.t. päällikköä ja eräitä muita päällystöön kuuluneita henkilöitä vastaan. Oikeuden on selvittävä kaikkiaan viisi syytekohtaa, joista ensimmäinen koskee juuri sitä, miksi hätämerkkejä ja avunpyyntöjä ryhdyttiin lähettämään vasta puolituntia tulen irtipääsyn jälkeen? Tähän saa tietenkin laivan päällikkö antaa selvityksen ja varsin mielenkiintoista tuleekin olemaan nähdä hänen vastauksensa.

"Morro Castlen" tuhoon liittyy myös eräs toinen seikka, johon mielestäni kannattaa kiinnittää huomiota. Ja se on se, miten on selitettävissä, että niin vilkkaasti liikennöidyillä vesillä kuin New Yorkin sataman läheisyydessä ei yöllä lähetettyihin hätämerkkeihin saada tiheämpiä vastauksia kuin "Morro Castlen" palon aikana tapahtui. Hätämerkkeihin vastasi vain pari laivaa. Tähän seikkaan kannattaisi maailman sanomalehdistön todella iskeä kiinni. Jos asiaa ryhdyttäisiin penkomaan samalla energialla kuin "Morro Castlen" sähköttäjien mahdollista syyllisyyttä tahi syyttömyyttä, niin

eiköhän pian tulisi havaitsemaan, miten nurinkuriin oloihin nykyinen turvallisuussopimus on käytännössä johtanut. Noiden parin laivan sähköttäjät, jotka kuulivat hädänalaisen avunpyynnöt kello 3 yöllä, on täytynyt olla koneidensa ääressä aivan sattumalta, sillä nykyisen turvallisuussopimuksen mukaanhan ei yhdenkään laivan tarvitse pitää päivystysvuoroja öisin — jos laivassa on autoalarmi — laite, joka on ainakin vielä toistaiseksi puhdasta huijausta.

*

Olemme viimeaikoina innostuneet keskustelemaan laiva-asemien kannattavuudesta. Asiasta on ollut ja parikin kirjoitusta, joista selvisi, että oikealla tavalla hyväksikäytettynä tuottaa radio laivalle säästöä, vaikkakaan se ei tileissä tule näkyviin. Sallittakoon minunkin osaltani kosketella ohimennen kysymystä, joskaan tarkoitukseni ei ole puhua nimenomaan radion kannattavuudesta, vaan tuosta säästämisestä ja lähemmin sanoen väärään osuneesta säästävyydestä ja sen seurauksista.

Pitämällä perämiessähköttäjiä väittävät järjestelmää suosivat varustajat säästäväänsä turhaksi katsomansa ammattisähköttäjän palkan ilman että järjestelmästä koituisi pienintäkään vahinkoa enempää turvallisuudelle kuin varustustöimen kehityksellekään. Koska tässä nyt sattuu käsilä aivan tuore tapaus, niin katsotaanpa, miten oikeastaan on tuon säästämisen laita.

Viime lokakuun 26 päivän saapui Kotkaan tanskalainen hl. "Najaden", jonka lasti oli odottanut laivaa jo kaksi vuorokautta. Odotus johtui siitä, että laivan perämiessähköttäjä hoiti perämiestehtävänsä, mutta löi sen sijaan laimin toisen tehtävänsä, radion. Lokakuun 24 päivänä aikaisin aamulla ilmoitti laiva rannikkoasemalle saapuvansa saman päivän iltana lastaussatamaansa Raumalle, jonne sillä siis oli määrä mennä. Noin tunti sen jälkeen kun ilmoitus oli vastaanotettu rannikkoasemalla, lähettikin sitten laivan asiamies laivalle odottamatta sanoman, jossa lastaussatama muutettiin Kotkaksi. Koko pitkän päivän aina yömyöhään saakka kuultiin sitten rannikkoaseman ainakin kerran tunnissa kutsuvan "Najadenia", saadakseen sen ajoissa käännytetyksi Kotkaan, mutta — perämiehen päähän ei ollut pälkähtänyt pistäytyä radiossaan edes sen vertaa, että olisi kansainvälisen ohjesäännön ja Suomessa voimassa olevan radioasetuksen mukaan käynyt ilmoittamassa rannikkoasemalle satamaan saapumisestaan. Niinpä olikin sitten seurauksena se, että laiva tuli Raumalle noin kello 23, oli siellä yön ja sai seuraavana aamuna — kai lieväksi hämmästykseksen — kuulla asiamiehiltään, että lasti odottikin Kotkassa, jonne siis oli heti lähdettävä.

Tässä on meillä siis oikein kouluesimerkki siitä, millaista säästämistä perämiessähköttäjiä pitävät laivat käytännössä harjoittavat. Ehkenpä joku, joka on asiasta paremmin perillä kuin allekirjoittanut, vaivautuu laskemaan ja ilmoittamaan sitten muillekin, paljonko tämän puheenaolevan laivan turha matka Raumalle tuli varustajalleen maksamaan. Laskun helpoittamiseksi voin vain mainita, että laiva on noin 2500 mr. tonnia ja että se sai luonnollisestikin maksaa Raumalla käydessään asiankuuluvat maksut, kuten majakka, luotsi- ja satamamaksut, mihin lisäksi tulee sitten turhaan ajatut meripenikulmat Itämeren pohjoisosista Raumalle ja

sieltä takaisin sekä lopuksi turhaan kulutettu aika. Suureksiko nousevat kaikki edellämainitut menot verrattuna ammattisähköttäjän palkkaan?

*

Pari vuotta sitten taisin kerran näissä pakinantapaisissani tulla lausuneeksi, että Ruotsissa ollaan meistä pahoin jäljessä radiopuhelimen kehityksessä. Tulin silloin päättäneeksi sepustukseni sillä olettamuksella, että eiköhän aivan lähiaikoina Ruotsissakin jo sentään ruvettane kiinnittämään huomiota puhelimen tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Nähtyäni ruotsalaisesta "Aftonbladet" lehdestä uutisen, että sikäläinen lennätinhallitus puoltaa A.B. Ostasiatiska Kompaniet nimisen varustamon anomusta saada "Siirto" nimiseen laivaansa asentaa suomalaisen radiopuhelimen, voin nyt jälleen todeta, että ei näy radiopuhelin ottavan kehitykseen naapurimaassamme. Mainitusta uutisesta muotoisella, että "Siirto" tulee saamaan oikeuden pitää suomalaista puhelinta vain vuoden ajan, koska Ruotsin lennätinhallitus, jolla siellä on laivojen radiolaitteisiin nähden monopolin vuoden 1939 loppuun, ryhtyy nyt valmistamaan radiopuhelinta laivoille vuokrattavaksi.

Tässä yhteydessä kannattaa lisäksi todeta, että näkyypä meidänkin maamme pienuudestaan huolimatta voivan vaikuttaa radion kehitykseen. Talvisin meillä voimassa oleva jäärahamaksu, joka on radiolla varustetuille laivoille huomattavasti helpompi kuin radiota vailla oleville, pakottaa ulkolaisetkin laivat kustantamaan itselleen laitteet sellaisissa tapauksissa, jolloin ne turvallisuussopimuksen mukaan eivät olisi siihen pakoitettuja. Juuri tämän vuoksi haluaa edellämainittu "Siirtokin" saada puhelimensa ja Ruotsin lennätinhallituksen on nyt tahtomattaankin pakko ryhtyä vakavasti ajattelemaan radiopuhelimen kehitystä, ellei halua joutua hieman omituiseen valoon niiden varustajien silmissä, joiden laivat liikennöivät vesiämme talvisin.

Tarkkailija.

— Laiva-asemien tarkastuksen helpoittamiseksi kehoittaa radiotarkastaja laivasähköttäjiä ilmoittamaan posti- ja lennätinhallituksen lennätinosastoon, kun laiva saapuu Helsingin satamaan, ellei laivan radiolaitetta ole tarkastettu viimeisen puolen vuoden aikana. Ilmoitus on mukavinta tehdä puhelimitse numeroon 37 940, virka-aika klo 10.00—16.00 ja jotta tarkastus voitaisiin suorittaa ilman turhaa ajanhukkaa, on samalla mainittava missä osassa satamaa laiva on. Jos laivan tulosta Helsinkiin ei ole mitään tietoa, on tarkastuksen järjestämistä varten ilmoitettava laivan tulosta suomalaisen satamaan Hangon tai Vaasan radioasemille. Laivasähköttäjältä, jonka havaitaan lyöneen laimin ilmoitusvelvollisuuden, vaaditaan virkateitse selvitystä laiminlyönnin syystä.

Radiotarkastaja ilmoittaa tulevansa tarkastuksissa kiinnittämään huomiota myös aseman kalustokirjaan.

Suosikaa ilmoittajiamme!

Herrat laivanvarustajat

Vapaina olevista sähköttäjistä pidämme luetteloa. Sähköttäjät tarvitessanne kääntykää puoleemme joko postitse tai puhelimitse.

SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITTO r.y.

Helsinki, Huvilakatu 6 A 3. Puh. 22 830.

"Radiopäivystys New Foundlandin ja Labradorin rannikoilla."

Olemme matkalla Whitebayhin, erääseen suureen lahteen NFLD:n itärannikolla. On kesä mutta täällä ei siltä tunnu; sumua ja jäävuoria, jotka levittävät kylmää laajoille alueille. Nämä jäävuoret ovatkin keväällä ja kesällä pahimpina esteinä merenkululle New Foundlandin ja Labradorin rannikoilla ja nämä myöskin muuttavat radiopalveluksen osittain "erikoisliikenteeksi". Joka kevät lähtee Pohjoiselta Jämeereltä merivirtojen mukana noita suuria "vuoria" etelää kohti, sivuuttaen Labradorin ja NFLD:n itärantoja, edeten aina Nova-Scotian edustalle, johon suurin osa jää koska Golfvirta, joka alkaen Mexican lahdesta kulkee koko ajan Pohjois-Amerikan itärannikon suuntaan, juuri näillä seuduilla painaa ne takaisin Pohjois-Atlantille tahi pidättää niitä paikoillaan siksi kunnes "Navy'n" alukset ne harjoitusammunnoillaan tuhoavat tahi kun ne kesän lopulla sulavat.

Vilkasliikenteisimmälle paikalle Cape Racen eteläpuolelle on sijoitettu jäävartiolaiva "NIDK", jossa se päivittäin ajaa ellipsin muotoista rataa ottaen laivoilta jääilmoituksia ja psn wx'ä. Päivystys sillä on H24 ja antaa se yhtenäiset jäähavainnot 11,30, 23,00 gmt 705 metrillä, 17,00 gmt 2553 m:llä sekä 0030 gmt 35 m:llä. Ei ole ollenkaan harvinaista saada ilmoitusta 60 à 80:sta jäävuoresta.

Me olimme siis matkalla Whitebayhin ja sivuuttaneet Cape Racen. Dynamo saa pyöriä nyt ympäri vuorokauden. Jokaisesta havaitusta jäävuoresta ilmoitetaan "NIDK":lle mahdollisimman tarkan position keralla. Tällaisia yhteyksiä pidetään aina NFLD:n pohjoisrannikolla asti, jossa jäävuoripaljoukset tekee näitten ilmoituksien lähettämisen sulaksi mahdottomuudeksi. Työskentely täällä on muuten erittäin hauskaa koska ilmastohäiriöt ovat plus minus zero. Ja täällä myöskin tapahtui se että kuulin s/s Otto H:n pyytävän suuntausta erältä englantilaiselta asemalta ollen etäisyys tuhansia mailleja! Täällä on muutamia "sunrise to sunset" asemia siellä täällä sekä Belle Isle VCM, muttakierrettyämme NFLD:n pohjoistietä ja saavuttuamme länsirannikolle olemme melkein "Jumalan selän takana" ja yhteyksiin on usein käytettävä toista liikkuvaa asemaa. Cornerbrookissa NFLD:n länsirannikon suursatamassa on joku "shipstation on anchor", joka välittää saapuvalle laivalle mahdollisen "orderin". Vietettyämme kesämme tässä arktisessa seudussa lähdimme West-Intiaan ajaen puolella vauhdilla sekä kiemurrellen noitten "vuorien" välissä, mutta eräänä yönä sakeassa sumussa ajoimme erään kylkeen. Pyjamaspukuisia miehiä tuli kannelle, minä odotin puhelimeni soivan, mutta kun ei sellaista kuulunut menin navigationisuojaan otin positionimme ja lähetin viimeisen ilmoitukseni NIDK:lle. Vauriot, jotka saimme, olivat mitättömät, ainoastaan keulapakan etulevy vääntyi jäälölkareitten murtuessa kannelle. Mennessäni hyttiini kuulin "tujun" huutavan: "Tulkaa kaikki autta minu, mine sai paljo jeittä jeekaappi!"

Boston 14. XI -34.

O. E. S.

Perämies naputtaa eli oxatpois!

WOD de OXAT qtc 1
OXAT WOD qsw 720 as
CQ de OXAT qrz? qrm sri
OXAT de JOKU qrz WOD 720
JOKU de OXAT pse rptgrm pse qrs orqsz sri
OXAT de JOKU qrz WOD qsw 720 720
JOKU de OXAT sri cannot 720 only 800 or 705
OXAT de JOKU listen 720 qrz WOD
JOKU de OXAT pse rpt wb 720 qrm qrm qrm? qrm? sri
OXAT de WICC as 2 min or report
CQ de OXAT qrz? dont change waves cqde OXAT
OXAT de WJCC qra? qrk?
WICC de OXAT ok qru sk
CQ de OXAT qsp? qtc 1 to WOD pse pse
OXAT WOD 720
??? de OXAT pse long call qrm and qrn
OXAT de OHHB qrt
OHHB de OXAT qrt yourself qru sk.

S.R.L. r.y:n vuosikokous pidettiin Helsingissä maanantaina, joulukuun 10 p:nä. Kokoukseen oli tällä kertaa saapunut aika runsaasti osanottajia, yhteensä 27 jäsentä. Liiton puheenjohtajan V. Meklinin avuttua vuosikokouksen, valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Y. Luomamäki ja sihteeriksi T. Hartikainen. Sen jälkeen luki Liiton sihteeri edellisen vuosikokouksen pöytäkirjan, sekä toimintakertomuksen kulu-neelta vuodelta. Näitä vastaan ei ilmennyt mitään muistuttamista. Toimintakertomus on julkaistuna kokonaisuudessaan tässä samassa numerossa.

Tilintarkastajat totesivat lausunnossaan, että Liiton taloudellinen tilanne on huomattavasti parantunut, ollen säästö seuraavalle vuodelle Smk. 12.062:45. Johtokunnalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Kun jäsenmaksut seuraavalle toimintavuodelle oli päätetty pysyttää ennallaan, siis Smk. 150:— laivoissa olevilta ja Smk. 75:— maissa olevilta jäseniltä, toimitettiin johtokunnan vaali. Puheenjohtajaksi tuli valituksi V. Meklin 41 äänellä, varapuh.-johtajaksi L. Luomanmäki 40 äänellä ja sihteeriksi E. Koivisto 40 äänellä. Varajäseniksi tulivat seuraavat: V. Poutiainen 41 ääntä, E. Hallamaa 39 ääntä, R. Kannas 34 ääntä, O. Ääri 30 ääntä ja T. Hartikainen 11 ääntä. Tilintarkastajiksi valittiin A. Jäderholm ja J. Holopainen.

Äänenkannattajaamme Radio OH:ta päätettiin edelleenkin julkaista yhteisesti S.R.A.L. r.y:n kanssa. Lehden toimittajalle V. Meklinille lausui vuosikokous kiitollisuutensa lehden toimituksesta. — Liiton sihteeri esitti kokoukselle toivomuksen korttijärjestelmän hankkimisesta Liitolle. Kokous katsoikin sellaisen järjestelmän hankkimisen välttämättömäksi ja päätti myöntää määrärahan Smk. 900:— sitä varten.

Liiton sääntöjen VI luvun pykälä päätettiin muuttaa seuraavanlaiseksi: Liitossa jäsenenä olevien radiosähköttäjien virkapukuna on sininen kaksinappirivinen puku, johon on virkamerkeiksi liitettävä kaksi (2) kummankin takinhihan suuhun poikittain kiinnitettyä, kullankäristä, yhden senttimetrin levyistä nauhaa, joiden välissä on puolen (1/2) senttimetrin levyinen vihreä pohja. Lakkikokardina on käytettävä Liiton jäsenmerkkiä kankaasta valmistettuna.

Vuosikokous myönsi radiosähköttäjä Kalle lialolle ja Paavo Haloselle anomansa eron Liiton jäsenyydestä. Radiosähköttäjien Gustaf Lundin ja Reino Liukkosken anomukset päästä Liiton jäseniksi, hyväksyttiin.

Seurasi sitten ins. Rissasen alustus aiheesta, olisiko radiosähköttäjäkurssilaisille vastaisuudessa järjestettävä joku määrätty harjoitusaika joko laivoissa tahi radiotehtaissa, käytännöllisen kokemuksen saamista varten. Asiasta käytiin ahkerasti puheenvuoroja, joista ilmeni, että kokous asettui kysymykseen nähden yleensä myönteiselle kannalle, joskin se käytännössä tulisi tuottamaan erinäisiä vaikeuksia. Kysymyksen laajakantoisuuteen nähden, valitsi vuosikokous viisihenkisen komitean, joka yhteistoiminnassa Posti- ja lennätinlaitoksen asianomaisten viranomaisten kanssa kehittäisi asiaa edelleen.

Keskusteltiin vielä Liiton rintamerkestä. Kokous kehoitti Liiton jäseniä tekemään ehdotuksia seuraavaan vuosikokoukseen. Kun Liitto vuoden perästä on tullut toimineeksi 15 vuotta, päätettiin seuraava vuosikokous viettää samaan tapaan kuin 10-vuotiskokouskin. — Asioiden käsittelyssä oli vierähtänyt neljä tuntia, kokouksen loppuessa klo 22.30, jonka jälkeen vielä hetkinen jatkettiin yhdessäolaa.

Kotimaista juotospastaa.

Viime vuosien aikana ulkomaiden, erittäinkin Saksan, kanssa tapahtunut kauppasuhteiden kiristyminen on pakottanut meidät teknillisilläänkin aloilla yhä enemmän pyrkimään "omavaraistalouteen". Tämä koskee myöskin eräitä kemiallisia valmisteita, joita juuri Saksasta on meille tuotu suurissa määrin, mutta joita nyt on alettu kotimaassa valmistaa.

Happovapaa juotospasta on eräs tällainen valmiste, joka perusteellisten kokeilujen jälkeen on päästetty kauppaan. Se on käytännössä osoittautunut parhaiten ulkomaisten veroiseksi ja ovat käyttäjät antaneet sille täyden tunnustuksensa.

Juotospastan valmistaminen kotimaassa ei taloudellisesti ole maallamme suurimerkityksellinen, mutta mahdollisuuk-siamme ja oikeata suuntaa edustavana se ansaitsee kansallisesti valvettuneiden teknikkopiirien huomion.

KERTOMUS S.R.L. r.y:n TOIMINTAVUODELTA 1934.

Kuluneen neljännen toimintavuoden alussa oli liiton jäsenmäärä 147. Vuoden kuluessa on liittoon hyväksytty 32 uutta jäsentä, joista 28 viime kesäkuussa päättyneiltä radiosähköttäjäkursseilta pätevyystodistuksen saanutta, sekä 4 edelliseltä kurssilta valmistunutta sähköttäjää. Toiselle toimialalle siirtymisen johdosta on liitosta eronnut yksi sähköttäjä. Jäsenmäärä on siis toimintavuoden päättyessä 178.

Liiton tärkeimpänä tehtävänä vuoden alussa oli uuden palkkaussopimuksen aikaansaaminen. Aikaisemmassa palkkaussopimuksessamme olleet puutteellisuudet olivat jo keskustelun alaisena viime vuosikokouksessa, jolloin liiton johtokunta sai tehtäväkseen ehdottamansa uuden, tarkistetun palkkaussopimuksen hyväksytyksi saamisen. Useiden neuvottelujen jälkeen Suomen Höyrylaiva O/Y:n kanssa, onnistuttiin vihdoinkin aikaansaamaan uusi palkkaussopimus, joka astui voimaan viime huhtikuun 1 p:nä. Kuten tunnettua, on uusissa palkkaushoidoissamme palvelusvuosien jakoperusta muutettu, tasoittamalla palkat uuden jakotavan mukaisesti. Palkkaukset nousevat asteittain 3, 6, 9, 12 ja lisäksi 15 vuoden palveluksen perusteella. Peruspalkka, ollen nyt rahtilaivassa 1825:—, on siis noussut entisestään, mikä taas johtuu siitä, että ensimmäinen korotus tulee nyt vasta 3 vuoden kuluttua, vastaten aikaisemmassa sopimuksessamme yhden, kahden ja neljän vuoden korotusta. Kolmen vuoden jälkeen on palkka 2050:—, nousten sen jälkeen 200:— kerrallaan, ollen 15 vuoden jälkeen 2850:—, mikä on korkein kuukausipalkka. Lomapykälään on lisätty 4 viikon loma 10 vuoden palvelusajan jälkeen. Ylityötuntikorvaus on 15:—, sekä molemminpuolinen irtisanomisaika 30 vrk. Tässä siis lyhyesti tärkeimmät muutokset.

Uuden sopimuksen ovat sittemmin kirjallisesti hyväksyneet myös seuraavat laivanvarustajat: O/Y Bore, A/B Orient, A/B Mare Nordenfjeldske Lines O/Y, Gustaf B. Thorden, Angfartygsaktiebolaget Alfa ja Elfvingin Kalastuslaivue O/Y. Sitäpaitsi ovat useat laivanvarustajat hyväntahtoisesti luvanneet noudattaa sopimusta ja tällä hetkellä noudatetaan sitä jo jokseenkin kaikkien laivanvarustajien laivoilla. Uuden sopimuksen voimaan astumisesta lähtien on sitä poikkeuksetta noudatettu myös uusissa pestauksissa.

Eräiden laivanvarustajien laivoissa toimineet ulkolaiset sähköttäjät ovat tähän saakka alituisesti olleet huolenamme. Tällä hetkellä on tilanne kuitenkin sikäli edullinen, ettei ole kuin yhdessä, tänä vuonna maahamme ostetussa kauppalai-vassa ulkolainen sähköttäjä. Radioviranomaisemme ovat kuitenkin jo tässäkin tapauksessa ryhtyneet asianomaisiin toimenpiteisiin, joten vihdoinkin saanemme tämän asian pois päiväjärjestyksestä.

Vapaina olevia radiosähköttäjiä on tällä hetkellä 27. Tämä lukumäärä on kylläkin huomattavan suuri, joskin meillä aina pitäisi olla joku määrä vapaina olevia. Jäseniemme keskuudessa tuntuukin yleisesti olevan vallalla se käsitys, että sähköttäjäkursseja on pidetty liian usein. Emme kuitenkaan liene oikeutettuja puhumaan mistään sähköttäjien liikatuotannosta, sillä ellei viime vuonna olisi toimeenpantu kurssia, olisi meillä nyt mitä suurin puute sähköttäjistä, samalla kun eräät siihen halukkaat laivanvarustajat olisivat hyvällä syyllä voineet jatkaa ulkolaisten sähköttäjien pitämistä laivoillaan. Tänä syksynä ei uusia radiosähköttäjäkursseja aloitettu ja seuraavien kurssien alkaminen riippuu siitä, milloin ne vapaina olevien sähköttäjien lukumäärästä riippuen katsotaan tarpeelliseksi. Kauppalaivastomme on jatkuvasti lisääntynyt usealla aluksella, mutta toisaalta on taas viisi sähköttäjää saanut jättää laivapaikkansa syystä, että laivojen pienuuden takia asianomaiset yhtiöt ovat saaneet vapautuksen radiolaitteiden pitovelvollisuudesta kyseessä olevilla laivoilla.

Edellisen vuosikokouksen päätöksen mukaisesti, anoi liiton johtokunta Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle viime tammikuun 23 p:nä lähettämässään kirjelmässä, että S.R.L. r.y:n jäsenille myönnettäisiin samat oikeudet lyhytaaltolähettimien ja vastaanottimien käyttöön samoilla edellytyksillä kuin radioamatööreillekin on myönnetty, kuulumatta kuitenkaan Suomen Radioamatööriliittoon r.y. Anomukseen saapui kielteinen vastaus.

I.F.R:n vuosikokous pidettiin tänä vuonna Göteborgissa syyskuun 24, 25 ja 26 p:nä. Liiton taloudellisen tilanteen vuoksi ei liiton johtokunta katsonut kuitenkaan voivansa lähettää omaa edustajaa kokoukseen, vaan edusti liittoamme siellä Tanskan radiosähköttäjiliiton puheenjohtaja herra J. Madsen.

Jäsenmaksu on ollut laivasähköttäjiltä 150:— ja muualla toimessa olevilta 75:—. I.F.R:lle menevä jäsenmaksumme nousi tänä vuonna 1702:50, joka summa lähetettiin Lontoon kesäkuun alussa. Mitä muuten tulee jäsenmaksujen suorittamiseen, on todettava, että siinä sentään on päästy hieman parempaan tulokseen kuin edellisenä vuotena. Tämä johtuu osaksi kuitenkin jäsenlukumäärän kasvamisesta, mutta ilmeistä on myös se, että yhä useammat jäsenet vihdoin ovat heränneet huomaamaan asian tärkeyden ja korjanneet aikaisemmat laiminlyöntinsä tässä suhteessa.

Äänenkannattajaamme Radio OH:ta on kuluneena toimintavuotena julkaistu kuusi kaksoisnumeroa. Lehden kustantaminen onkin ollut suurimpana menoeränä taloudessamme. Siihen uhratut varat ovat kuitenkin monella tavoin hyödyttäneet jäseniämme. Lehti on myös huomattavasti edistänyt liittomme ja sen toimintamuotojen tunnettuksitekemistä laajoille piireille liiton ulkopuolellakin. Liittomme nykyisin jo niin huomattavaksi muodostunut toiminta olisi tuskin ajateltavissakaan enää ilman omaa äänenkannattajaa. Toivotavaa vaan olisi, että jäsenet entistä ahkerammin avustaisivat lehteämme kirjoituksilla, sillä muuten käy yhden toimittajan osaksi tuleva toimitustyö kovin vaikeaksi. Huomattavimmin ovat lehteämme kuluneena vuonna kirjoituksillaan avustaneet G. Möllis ja O. Suomalainen, ja pyytää johtokunta tässä lausua heille avustuksestaan parhaat kiitokset.

Toimipaikkojen vaihdoksia on vuoden kuluessa ollut 91, joista 67 toimipaikkaa on välitetty liiton kautta.

Liiton toiminta yleensä kuluneena vuotena on ollut sangen vilkasta. Tämän voi jo päätellä siitäkin, että kirjeenvaihto, siis saapuneiden ja lähetettyjen kirjeiden lukumäärä, on kaksinkertaistunut edelliseen vuoteen verrattuna. Paitsi I. F. R:n kanssa, on liittomme ollut kosketuksissa kirjeenvaihdon kautta myös ulkolaisiin veljesjärjestöihin Tanskassa, Ruotsissa ja Virossa.

Johtokunta on pitänyt kuluneena vuonna viisi kokousta.

Liiton johtokunta on kokoonpanoltaan ollut seuraava: Puheenjohtajana Veljo Meklin, varapuheenjohtajana Yrjö Luomamäki ja sihteerinä Erkki Koivisto, sekä varajäseninä: Jaakko Holopainen, Väinö Poutiainen, Niilo Hämäläinen, Ejalor Axelqvist ja Hugo Swenn.

Helsingissä, 10 p:nä joulukuuta 1934.

Erkki Koivisto.
sihteerinä.

S.R.L. r.y:n JÄSENILLE.

Ensi vuoden alusta siirtyy liitto kirjanpidossaan korttijärjestelmään, voidakseen paremmin seurata toimipaikkoja ym. jäseniä koskevia muutoksia. Koska liitolla ovat sekä henkilö, että toimipaikkaa koskevat tiedot ovat kuitenkin useimmista jäsenistään sangen puutteelliset, kehoitetaan joikaista jäsentä aivan ensitilassa lähettämään liiton sihteerille, os. Huvilak. 6 as. 3. Helsinki, kaikki seuraavat tiedot:

- 1) Täydellinen nimi:
- 2) Syntymäaika ja paikka:
- 3) Äidinkieli:
- 4) Koulutuskinnnot:
- 5) Koska saanut II luokan pätevyystodistuksen:
- 6) Koska saanut I luokan pätevyystodistuksen:
- 7) Koska liittynyt liittoon:
- 8) Kielitaito:
- 9) Nykyinen toimipaikka osoitteineen sekä aika koska ottanut toimen. (Laivoissa olevat ilmoittakoon laivanvarustajan nimen ja osoitteen.):
- 10) Kotiosoite:
- 11) Tarkka luettelo aikaisemmista toimipaikoista. (Päivämäärä koska saanut kunkin toimen ja koska eronnut siitä.):
- 12) Valokuva. (Mieluimmin passikuvakokoa.)

Samalla pyydetään kaikista näitä tietoja koskevista muutoksista myöhemmin heti ilmoittamaan liiton sihteerille.

Johtokunta.

Turku-Radio OHS.

Minulta on pyydetty jonkunlaista historiikka yllämainitun nimen tuntevasta radioasemastamme. Valitettavasti kahdesta syystä en voi kuitenkaan varsinaista asiallista historiaa selostaa, sillä ensiksikin ovat alkuvaiheita koskevat asiaperit jo sota-arkistossa ja toiseksi, kun tämä asema on kuulunut ja kuuluu edelleen puolustuslaitokselle, ei sen mielenkiintoisimpia asioita voida saattaa julkisuuteen. Näistä edellämainituista syistä täytyykin minun pikemminkin turvautua jonkunlaisiin henkilökohtaisiin muistelmiin.

Saavuini ensimmäisen kerran OHS:n vuoden 1924 tammi-kuulla. Itse asemarakennus oli silloin vielä huoneustojen järjestelyyn nähden venäläisten jättämässä järjestyksessä. Venäläisillä lienee asemalla ollut aikoinaan melkoisetkin laitteet, päättäen niistä tiloista, joita oli varattu koneistoille. Suomalaisten käytäntöön ottamana oli koneita varten kaksi huonetta, joita voisi sanoa vaikka halleiksi, sillä, kummasakin oli lattiapinta 50 m². Toisessa näistä "halleista" sijaitsivat voimakoneet. Siellä nimittäin nurkassa noin 3 m²:n alan peittivät 5 kw navoistaan antava moottori-generaattori ja pieni akkujen latausmoottori. Muutahan asiallista siinä "hallissa" sitten ei ollutkaan. Siinä toisessa "hallissa" sijaitsi sitten se Itämeren kuulu 5 kw:n Marconilähetin. Tämä lähetin oli ulkoasultaan ja ennenkaikkea äänetään, siis paljainkorvin kuultavalta äänetään sangen kunnioitusta herättävä siihen aikaan. Kyllä sen ääni lienee kuulunut radioteitsekkin melkoisten matkojen päähän. Ja se täytyy sanoa, että se oli maailman käytännöllisimpiä asemia aallon vaihdon kannalta. Sillä jos yleensä joku valitti vieraita häiriöitä, niin kehoitettiin kohteliaasti menemään esim. 800 m:lle, ja sitten jatkettiin paukuttelua kajoamatta mihinkään virityselimiin, sillä se olisi kuitenkin ollut turha, se lähetin kun kuului yhtä hyvin melkein kaikilla mahdollisilla aaltopituuksilla ja kuitenkin noin 300—1000 m:n alueella aivan varmasti. Sivullinen joka käänsi vastaanottimensa ilmoitetulle aallolle ja kuuli sillä häiriintymättä luuli tietysti, että aaltoa oli todellakin vaihdettu.

Niihin aikoihin kuunneltiin vielä pelkällä kidevastaanottimella, ei ollut aluksi edes putkivastaanotintakaan. Siihen aikaan opetettiin radiomiehille sekin miten päin kide on asetettava vastaanottimeen, että sillä yleensä kuulee. Nykyisin tuskin uusi polvi sitäkään niksiä tietänee.

Niistä ajoista on paljon muuttunut. Onhan vuosikymmen vierähtänyt. OHS:kin on sekä sisältä, että ulkoa uusittu. Entiset "konehallit" on muutettu asunnoiksi ja silloiset vaatimattomat asuntokomerot "konehalleiksi". OHS ei esiinny enää kansainvälisellä listalla julkisuuden palvelijana. Kuitenkin vielä avustamme jäänmurtaja- ja ilmaliiikennettä. Ajankäytteenä olemme lyhyillä aalloilla kolonneet kaikki maailman mantereet ja vielä Japanin ja Uuden Seelannin saaristotkin. QSL kortteja on lähetetty noin 700 kpl, nekin ainoastaan huomatuimmille yhteyskumppaneille. Fultografilla on kaukokuvattu maailman tapahtumia ja Nipkowin pyörällä katselemme joka tiistai Berliniin, toivossa, että ne lopultakin vaihtaisivat sen keksivuotta esittämänsä viikonloppufilmin johonkin tuoreempaan. Ja lopuksi tahtoisin tässä vielä ilolla todeta, että melkein kaikki ne vanhat karvanaamat siitä meidän Rad.P:stä, touhuavat näissä radioasioissa jokainen tahollaan. Sanonpa siis, hymyillään pojat kun tavataan ja Hei.

Tope Matilainen.

— Madridin radiolennätinsopimus, jossa liitteenä on suomalaiset kaupallista radiotointa koskevat asetukset, on ilmestynyt painosta. Kuten tunnettua, on jokaisella laiva-asemalla oltava sekä radio- että pikatiedoitus sopimus ja koska radioliikenteessä käytettäviin lyhennyksiin on tehty joukko tärkeitä muutoksia ja lisäyksiä, on välttämätöntä, että laivoihin hankitaan ensitilassa julkaisut. Radiosopimusta myy Posti- ja lennätinhallituksen varastokonttorit, hinta 17:— sidottuna sekä 15:— nidottuna.

Kokeiluyhtiö ohinfolinsohinx tiedoituksia.

Viime keväänä ja kesällä kokeilimme myös me turkulaiset lns, lnf ja lnx 28 ja 56 mj:n bandeilla. Olipa meillä oikein parin viikon testikin englantilaisten g6yl ym. kanssa 28 mj:llä, tietysti tuloksella nd. Tehoa oli noin 16 wattia, lähetin oli itsevärähtelevä TPTG. Paitsi cw:tä käyttimme myös B-luokan puhe- ja summerimodulatiota voidaksemme vastaanottimena käyttää superregeneratiivisia laitteita. Kuuluvaisuus 20 km:n päässä oli vielä täysi r9.

56 mj:llä käyttimme tavallista OH:ssakin selostettua transceiveriä ja myöskin erillistä superreg. vastaanotinta. Yleensä olemme tulleet samoihin tuloksiin kuin kuopiolaiset, mutta ehkä sitten olemmekin järjestäneet koneet ja kokeet samoin kuin hekin. Ainakin käyttimme samanlaista edeltäkäsini sovitua aikataulua kuin he, emmekä pysty sitä kyllin vahvasti tällaisissa kokeissa käytettäväksi suositteluun. Suurin etäisyys meillä oli noin 5 km ja oli kuuluvaisuus silloin vielä r9 ja ilman antennia r8. Suuremmalla etäisyydellä ei meillä tullut koe'ta järjestetyksi. Koneemme eivät olleet liikuteltavaksi rakennettuja ja siksi vaikeasti kuljetettavia. Eräs seikka, josta saattaa olla hyötyä muille betonikaupungissa kokeilijoille, oli huomiomme, että eraissa tapauksissa on tavallinen suuri ulkoantenni paljon parempi kuin dipoli. Onhan luonnollista, että pieni dipoli suurten kivitalojen välissä pystyy säteilemään vapaasti vain ylöspäin. Korkea ulkoantenni vaikkakin aperiodisesti toimiva kykenee kuitenkin yläpäästään säteilemään myös vaakasuoraan suuntaan. Muutaman 100 m:n matkalla lnf:n ja lns:n välillä ei antennin poistaminen sekä lähettimestä että vastaanotimesta aiheuttanut mitään muutosta äänen voimakkuudessa. Oskillaattorina käyttimme A415, B406 ja B409 putkia, joten tehomme oli minimaalinen. Modulaattori oli B406. Kaupungissa ei meillä ollut tilaisuutta suuntauslaitteiden käyttöön, vaikka asia meitä kovin kiinnosti.

Inf rakensi amerikkalaisilla 9 watin pentodeilla toimivan kideohjatun lähettimen (3 kpl tyyppi 59 putkia). Kytkentä oli sama kuin elokuun QST:ssä siv. 28 paitsi että puskuria jätettiin pois ja RK—20 putkien tilalla käytettiin tyyppiä 59. Parempia tuloksia hän on saavuttanut käyttämällä oskillaattoriputkea pentoodina kuin tri-tet kytkennässä. Vielä ei ole ehditty kokeilla modulatiota supressorihiloihin. Juuri tämä yksinkertainen ja tehokas modulaatiomenetelmä on tämän kytkennän "hienous". Nyt on lnf aikeissa täydentää tätä laitettaan asettamalla oskillaattorin jälkeen yksiasteinen lokakuun QST:ssä ehdotettu "doubler-doubler" eli nelinkertaistuttaja. Milloinkas ei lnf:n boksissa olisi jotakin uutta hienoa tekeillä. Tämänkin kytkentä on mahdollinen vain amerikkalaisella monipuolisuusputkella tyyppi 59, jota jokaisele amatööreille voi mitä lämpimimmin suositella.

OHINX.

Tästä lähtien vain
kotimaista **«JUOTOS»**
pastaa

Asiantuntijoiden lausunnon mukaan parhaiden ulkolaisten veroista.

Myy:

HELSINGIN SÄHKÖ OY.

INTERNATIONAL FEDERATION OF RADIOTELEGRAPHISTS'IN VUOSIKOKOUS GÖTEBORGISSA.

Kansainvälisen Radiosähkötäjähdistyksen, I.F.R:n kahdestoista vuosikokous pidettiin viime syyskuun 24—28 päivinä Göteborgissa ruotsalaisen radiosähkötäjälaiton huoneistossa. Vaikkakaan virallista pöytäkirjaa ei vielä ole käytettävissämme, julkaisemme tässä selostuksen tärkeimmistä kokouksessa käsitellyistä asioista.

Oman edustajansa tahi valtakirjan kautta olivat kokouksessa seuraavien maiden jäsenliitot edustettuina: Belgia, Kanada, Tanska, Suomi, Ranska, Hollanti, I. Britannia, Ruotsi, Saksa ja U.S.A. S. R-s liittoa edusti valtakirjalla Tanskan edustaja J. Madsen, koska liittomme ei ilmaantuneiden käytännöllisten vaikeuksien vuoksi ollut tilaisuudessa lähettämään omaa edustajaansa.

Sen jälkeen kun edellisen, Hampurissa v. 1932 pidetyn vuosikokouksen pöytäkirja oli läpikäyty ja sellaisenaan hyväksytty, luki I.F.R:n sihteeri, T. J. O'Donnell, Englanti, toimintakertomuksen, josta ilmeni että I.F.R. oli merenkulkua haitanneesta lamakaudesta ja siitä jäsenliitoille aiheutuvista vaikeuksista huolimatta kyennyt vahvistamaan asemaansa ja saamaan tunnustusta kaikkien laivasähkötäjien keskuksena. Taloudellinen asema on entisestään parantunut ja myös tulevaisuuden suhteen on tässä hyviä toiveita olemassa. Uusina jäseninä on I.F.R:ään liittynyt kaksi uutta liittoa, nimittäin 1 p. heinäkuuta 1933 Norsk Radiotelegrafistforening ja viime heinäkuun 1 p:stä American Radiotelegraphists Association. Näiden liittymisten kautta on I.F.R:n jäsenluku lisääntynyt noin 1400 uudealla jäsenellä, joten jäsenliittojen luku nousee nyt 18 ja jäsenluku kaikkiaan noin 7200. I.F.R:n puheenjohtaja on ollut kirjeenvaihdossa sekä Japanin että Australian radiosähkötäjälaittojen kanssa ja luultavaa on, että myös mainitut, jäsenmäärältään varsin huomattavat liitot ennenpitkää ilmoittautuvat I.F.R:n jäseniksi.

Alkavaksi kaksivuotiskaudeksi valittiin puheenjohtajaksi uudelleen tanskalainen J. Madsen, joka samalla toimii edelleenkin I.F.R. Bulletinin toimittajana, sekä sihteeriksi samoin uudelleen englantilainen T. J. O'Donnell. Kokouksessa tehty ehdotus, että sihteeristö siirrettäisiin Köpenhaminaan ei tullut hyväksytyksi siitä huolimatta, että englantilaisen liiton edustaja sitä kannatti.

Kokous ryhtyi sen jälkeen käsittelemään esityslistalla olleita kysymyksiä.

I.F.R. kuuluu edelleenkin jäsenenä kansainväliseen laivanpäälystölaittoon A. I. O. M., jossa sen edustajina ovat puheenjohtaja ja sihteeri. A.I.O.M. on laatinut ehdotuksen standardityötehosopimukseksi, johon myös sähkötäjät on sisällytetty ja päätti vuosikokous siihen yhtyä kysymyksen joutuessa lopulliseen käsittelyyn A. I.O.M:n seuraavassa kongressissa. Sitävastoin päätti kokous olla liittymättä ehdotettuun kansainväliseen lakkoavustusrahoon, koska kokouksen mielestä kansainvälinen yhteistyö tarkoittaa yksinomaan moraalisen tuen antamista työriitojen sattuessa ja ainoastaan poikkeustapauksissa voi tällöin tulla kysymykseen vapaaehtoinen rahallinen avustus. Lopuksi päätettiin, että I.F.R:n on mikäli mahdollista yhden johtokuntajäsenensä kautta oltava edustettuna kaikissa A.I.O.M:n kokouksissa.

Parisissa toimiva kansainvälinen radiokomitea on ottanut työohjelmaansa m.m. kysymyksen sähkötäjien laillisesta asemasta laivoissa. Avustaakseen komiteaa tämän tärkeän kysymyksen tutkimisessa on I.F.R:n puheenjohtaja asettanut komitean kanssa kirjeenvaihtoon ja toimittanut sille totuudenmukaisen selostuksen kunkin jäsenen laivoista. Vaikkakin tämä kysymys on parhaillaan käsittelynalaisena myös Geneven kansainvälisessä työtoimistossa, päätti kokous, että I.F.R. tulee edelleenkin säilyttämään yhteyden Parisin komitean kanssa, avustaakseen siten osaltaan kysymyksen saatamista tyydyttävään ratkaisuun.

Kansainväliselle työtoimistolle olivat I.F.R:n puheenjohtaja ja sihteeri laatineet mahdollisimman tyhjentyvän selostuksen sähkötäjien asemasta laivoissa. Selostukseen sisältyivät myös ne näkökohdat, jotka sähkötäjien mielestä olisi otettava huomioon kysymystä ratkaistaessa ja esitettiin ne

nyt vuosikokoukselle. Työtoimisto on ilmoittanut panevansa arvoa sähkötäjien mielipiteeseen asiassa ja on luvannut lähettää I.F.R:lle oman ehdotuksensa luonnokseksi kansainväliseksi sopimukseksi. Samalla on työtoimisto pyytänyt I.F.R:ää kokoamaan tiedot sähkötäjien lomista eri maissa. Asia tulee esille suunnitellussa merenkulkukonferenssissa, joka pidetään Genevessä ensi vuonna. Koska samassa konferenssissa tulee käsittelynalaiseksi myös kysymys työstä merellä, päätti kokous, että I.F.R. lähettää konferenssiin edustajansa.

Koska turvallisuussopimus sisältää määräyksen laivojen miehityksestä, mutta jättää miehityskysymyksen radioaseman hoitajaan nähden melkein päälle avoimeksi — jokatapauksessa ainakin tulkintavaraiseksi — päätti kokous, että hallituksille jätetään asiassa kirjelmä. Laivojen miehitystä koskeviin määräyksiin olisi sisällytettävä nimenomainen määräys siitä, että laivassa on oltava radiosähkötäjä.

Kokous päätti velvoittaa jäsenliittonsa ilmoittamaan I.F.R:lle ne laiva-asemat, joiden sähkötäjänä toimivat perämiessä sähkötäjät. Tällaisista laivoista tulee I.F.R. siten lähettämään luettelon kaikille jäsenilleen pyynnöllä, että jäsenet vaihtavat sanomia luettelossa mainittujen laivojen kanssa yksinomaan ohjesääntöjen määräysten puitteissa sekä pidättäytyvät antamasta niille ammatillapua ellei kysymyksessä ole nimenomaan hätäsanomanvaihto.

Kansainvälistä laivanpäälystölaittoa päätettiin pyytää työskentelemään siihen suuntaan, että merenkulunturvallisuudelle ja radiosanomavaihdolle ilmeiseksi vaaraksi käynnyn perämiessä sähkötäjäjärjestelmä saataisiin kansainvälistä tietä kielletyksi.

Kokous päätti, että I.F.R. järjestää tutkimuksen autoalarmilaitteiden toiminnasta käytännössä ja päätti kehoittaa jäseniä ilmoittamaan havainnoistaan liitoilleen.

Käsitettyään joukon vähempiarvoisia I.F.R:n sisäisiä asioita koskevia kysymyksiä, olivat kokouksen osanottajat viimeisenä kokouspäivänä kutsutut Ruotsin lennätinhallituksen vieraisiksi, jolloin he olivat m.m. tilaisuudessa tutustumaan Göteborg ja Grimeton radioasemien toimintaan.

— **Ilmoitus.** Kuka tietää lähettäneensä Hangon postitoimistosta 17/10 -34 kirjatun kirjeen osoitteella Y. Koivisto, Huvilak. 6 as. 3, Helsinki, ilmoittakoon Hangon postitoimistoon väärän etukirjaimen Y:n muuttamisesta E:ksi.

Luettelo niistä S.R.L. r.y:n jäsenistä, joilla v:den 1934 jäsenmaksunsa lisäksi on vielä aikaisempienkin vuosien jäsenmaksuja suorittamatta. Nimet ovat siinä järjestyksessä, kuinka suuri rästisumma on.

Eino Castrén, Toivo Nurmio, Lauri Koskela, Väinö Aaltonen, Hugo Solatie, Eino Ahlfors, Aarne Kvikström, Paavo Vilho, Aarne Virtanen, Aatto Kairio, Harry Peltonen, Göran Tigerstedt, Sulo Johansson, Aarne Söderholm, J. Salmen, Eevald Hartikainen, Arho Hallakorpi, Eino Lihr, Uno Ahfors.

31 jäsentä ei ollut vielä vuosikokoukseen mennessä suorittanut v. 1934 jäsenmaksuaan. Kaikkien näiden yhteinen rästisumma on Smk. 14.873:—.

Johtokunta kehoittaa mitä vakavimmin kaikkia näitä edellä lueteltuja, sekä myöskin niitä, joilla on vielä v. 1934 jäsenmaksu suorittamatta, mahdollisimman pian korjaamaan laiminlyöntinsä. Ensi vuoden Kesä—Heinäkuun lehden numerossa julkaistaan kaikkien niiden jäsenien nimet, jotka eivät 1 p:vään kesäkuuta 1935 mennessä ole suorittanut Liitolle kaikkia jäsenmaksujaan, vuosi 1934 mukaanluettuna. Hartain toivomuksemme kuitenkin on, ettei mainittua luetteloa tarvitseisi silloin nimien puutteen vuoksi julkaista.

Johtokunta.

— **Suomalaisten alusten tunnuskirjaimet.** Merenkulkuhallitus on vahvistanut ne tunnuskirjainyhdistelmät, mitkä saatiin Suomea varten varatuista kirjaimilla OF, OG ja OH alkavista kirjainsarjoista, sekä varannut tunnuskirjainyhdistelmät OHIA—OHJZ puolustuslaitokselle, OHLA—OHME merenkululaitokselle ja OHMF—OHMZ merivartiolaikokselle. Samalla on merenkulkuhallitus päättänyt, että tilasto- ja alusrekisteritoimiston johtaja tai tämän estettyä ollessa toimiston aktuari ratkaisee merenkulkuhallituksen nimessä tunnuskirjaimia koskevat asiat.

— **Liiton toimihenkilöt:** Liiton sihteeri ja rahastonhoitaja: Erkki Koivisto, Helsinki, Huvilakatu 6, as. 3, puhelin 22 830. Puheenjohtaja: Weijo Meklin, Hanko, Bromarvinkatu 49, puhelin 174. Varapuheenjohtaja: Yrjö Luomanmäki, Helsinki, Vironkatu 8 B.

— **Paikkojen välityksestä** huolehtii sihteeri. Paikkoja välitetään yksinomaan laivoihin.

— **Virkamerkkejä** saatavissa sihteeriltä, hinta Smk. 65:—.

— **Osoitteen vaihdoksista**, samoin kuin myös toimipaikan muutoksesta, on ehdottomasti ilmoitettava sihteerille.

— **Avustakaa äänenkannattajaa** kirjoituksilla, ainoastaan siten saamme lehden mielenkiintoiseksi. Vähäisimmätkin avustukset otetaan kiitollisuudella vastaan. Matkakuvaukset, kuvaukset kiintoisista tapahtumista ja elämyksistä eetterissä, laivassa ja satamissa ovat tervetulleita. Lehtemme palstat ovat kaikille avoinna. Kirjoittakaa ainoastaan paperin etupolelle.

Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on osoitettava toimittajalle, Hanko, Bromarvinkatu 49, tahi jätettävä sihteerille Helsingissä.

— **Paikkasopimuksia** saatavana sihteeriltä.

— **Toimipaikat:** L. Rönqvist s/s "Union". E. Rindell s/s "Minerva". K. Merikallio s/s "Sarmatia". T. Brännäs s/s "Carolus". M. Tuhkanen Vaasaradio, M.V.L.. V. Pohjonen s/s "Martti Ragnar". H. Soljo s/s "Thornbury". S. Räsänen s/s "Rigel". I. Lounasmaa s/s "Mercator". E. Reimilä s/s "Britannia". F. Sjöberg s/s "Bore 9".

s/s Florah:n sähköttäjä Eino Halminen ei ole vielä ilmoittanut liittousta.

— **Uusia jäseniä:** Reino Liukkonen ja Gustaf Lund.

— **Vapaina:** Erkki Lehtonen, Tauno Elomaa, Leo Elsinen, Erkki Hakulinen, Eelis Kettunen, Tarmo Kinnunen, Uno Lemmela, Onni Niiranen, Kaino Suvanto, Olavi Wahlström, Ilmari Saikko, Veli Arola, Oiva Vanamo, Björn Björkwall, Yrjö Kotiaho, Ilmari Sundblad, Toivo Aalto, Uno Runko, Heikki Markkula, Osmo Mattila, Eino Schoultz, Harald Lindblad, Reino Räsänen, Aate Heimo, Kustaa Muilu, Eino Himanen, Unto Laakso, Gustaf Lund.

— **Vuoden 1934 jäsenmaksunsa ovat suorittaneet:** L. Fröjdmann, O. Valkama, E. Kairenius, J. Kuusisto, V. Pahlman, H. Soljo, V. Pohjonen, O. Ääri, S. Räsänen, H. Lindblad, P. Halonen, A. Suomi, H. Markkula, H. Enberg, K. Väistö, G. Söderlund, M. Viljanen, N. Hämäläinen, L. Rönqvist, H. Holmgren, R. Räsänen, K. Ylinen, E. Kiviranta, K. Muilu, G. Stade, Stig Lundberg, L. Ekström, Y. Kotiaho, E. Schoultz, T. Lilja, E. Eronen, J. Hellsten, N. Grönlund, U. Talvioja, H. Swenn, K. Aschan, J. Nyholm, V. Finer, A. Jäderholm, K. Österman, K. Blomqvist, J. Holopainen, T. Launis, B. Blomqvist.

— **Rästejä ovat suorittaneet:** R. Stjärnstedt, S. Räsänen, E. Kairenius, H. Pelttonen, K. Väistö, M. Viljanen, Stig Lundberg, Y. Kotiaho, H. Lindroos, H. Bollström, U. Westerholm, Y. Jalkanen.

— **Uusi laiva.** S.H.O.Y. on Hietalahden laivaveistämöltä tilannut laivan, jonka on määrä valmistua ensi syksynä. Laivasta tulee samanlainen kuin yhtiön "Sirius".

OSTA POIS.

Myytävänä amerikkalaisia putkia

tyyppiä 59 sokkeleineen Smk. 76:—

tyyppiä 5Z3 sokkeleineen Smk. 65:—

5Z3 on tasasuuntausputki 2.500 V 250 MA, hehku 5V 3A.

Ensio Kännö, Turku, Puolalanpuisto 1A 20.

KVARTSI-KIDE

ON AJAN TASALLA OLEVAN LÄHETTIMEN SYDÄN!

VALMISTAN ENSILUOKKAISIA KVARTSIKITEITÄ 50—8000 kj/sek.

AMATÖÖREILLE: 1,75 mj... 100:—

(Hiomatarkkuus $\pm 1\%$) 3,5 mj... 125:—

4,77 mj... 150:—*)

7,0 mj... 175:—

*) 14 mj:lle pääsee "triplaamalla".

HALUTTAESSA SUUREMPAA HIOMATARKKUUTTA NOUSSEE HINTA VASTAAVASTI.

AMATÖÖRIKITEIDEN JAKSOLUVUT ILMOITETAAN 0,05 % TARKKUUDELLA

MUIDEN KITEIDEN HINNAT. Y. M. TIEDUSTELTAESSA.

JAKSOLUVUNMITTAUKSIA JA KALIBROIMISIA SUORITETAAN AINAKIN 0,001 % TARKKUUTEEN SAAKKA.

T. I. LEIVISKÄ

HELSINKI, RADIO OH:n TOIMITUS
TÖÖLÖNKATU 27 B 32.